

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĐI
Siyaset Planlama Genel M¼d¼r Yardımcılığı

7/2974

G.K. 92

ÇOK İVEDİ

Sayı : B.06.0.SPG.0.01.00.00-026.21 -2012/2366162
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Mehmet Ali
Ediboğlu/ 7/2974

TBMM BAŐKANLIĐINA

İlgi: 24 Ocak 2012 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.00-43933 sayılı yazıları.

Hatay Milletvekili Mehmet Ali Ediboğlu'nun ilgide kayıtlı 7/2974 esas numaralı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ahmet DAVUTOĐLU
Dışışleri Bakanı

Ek: 2 Sayfa

HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET ALİ EDİBOĞLU
7/2974 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ

SORU:

Bilindiği gibi, 1915 olaylarının "soykırım" olmadığını beyan etmenin yasal yaptırımlara bağlandığı ilk ülke İsviçre olup, bunu daha sonra Slovakya, Rusya, Kanada, İtalya, Hollanda, Belçika, Yunanistan, Kıbrıs Rum Kesimi, Lübnan, Vatikan, Litvanya, Uruguay, Şili, Arjantin ve son olarak da Fransa izlemiştir. Ancak Fransa'nın bu karara katılmasının çok farklı ve önemli olduğu çünkü "Ermeni soykırımını" tanımaları için diğer AB ülkelerine kapı açacağı bellidir.

Bu çerçevede;

1. "Ermeni soykırımını" ilk tanıyan ülke olan İsviçre Dışişleri Bakanının Türkiye'de düzenlenen 4. Büyükelçiler Konferansına davet edilmesi ve konuşma yapması uluslararası kamuoyunda nasıl algılanacaktır? İsviçre'ye ve bu kararı alan söz konusu diğer ülkelere gerektiği şekilde **hiçbir zaman gösterilmeyen tepkinin**, son olarak Fransa'nın "soykırım" kararını almasında bir **etkisi olmuş mudur?** Bu durum "soykırımı" tanıyacak diğer ülkelere de Türkiye'nin tepkisinin ve yaptırımlarının hiçbir ciddi etkisinin olmayacağı şeklinde bir değerlendirmeye yol açmaz mı?
2. Ermenilerin lobicilik faaliyetlerinin sonuçları çeşitli ülkelerde kabul edilen "soykırım" yasalarıyla ortadadır. Yurtdışında lobi faaliyetlerini ülkemiz adına yürüten kişi, kuruluş ve STK'ların **Türkiye'nin tezlerini anlatma konusunda yeterli olduklarını düşünüyor musunuz?**
3. Türkiye daha nereye kadar her yıl çeşitli parlamentoların kararlarını engelleme peşinde koşacaktır? Her yıl gündeme gelen "soykırım" damgasından kurtulmanın yolunu, **büyükelçileri geri çekip, sonra da hiçbir şey olmamış gibi geri göndermek, "Fransa'da geçmişine dönüp Cezayir'e baksın" demekle, ya da tek tek mücadeleden ve tasarıyı kabul eden her ülkeye ciddi bir etkisi olmayan kınama ve ekonomik yaptırım uygulamasından geçtiğini mi düşünüyorsunuz?**
4. 2003 yılında "soykırım" tasarısını kabul eden İsviçre'ye bugüne kadar **hiç bir şey olmamış gibi davranmak sözünü ettiğiniz "Türkiye Cumhuriyeti Devletinin büyük ve güçlü ülke" imajına ne kadar uymaktadır?** Bu durum "büyük ve güçlü devlet yönetme" ciddiyetine ne kadar uygundur?

YANIT:

Ermeni meselesi ile bağlantılı olarak Fransa ve İsviçre arasında bazı karşılaştırmalar yapıldığı görülmektedir. İsviçre'de Federal Parlamentonun Ulusal Meclis kanadı 2003 yılında bu konuda bir karar kabul etmiştir. Ancak karar, Federal Parlamentonun sadece Ulusal Meclis kanadı tarafından kabul edildiği için tüm Parlamentoyu veya Federal Hükümeti bağlamamaktadır.

İsviçre'de Hükümet de Parlamentoda Ermeni tezlerini destekleyen karar tasarılarına karşı çıkmış, mahkemelerin soykırımın varlığı konusundaki tespitlerine müdahale edilemeyeceği

görüşünü haiz olmakla birlikte, bu meselenin tarih araştırmasının konusu olduğunu çeşitli vesilelerle açıklamıştır. Ayrıca, Konu Meclis'te ele alınırken Hükümeti temsilen dönemin Dışişleri Bakanı Calmy-Rey önerenin kabul edilmemesi yönünde görüş bildirmiştir.

Bunun yanında, Hükümetimiz de, Ermeni iddialarının İsviçre'de kabul görmesine yönelik girişimlere her seferinde tepki göstermiş, bu girişimlerin haksızlığına ve Türkiye-İsviçre ilişkilerini olumsuz etkileme tehlikesine dikkat çekmiştir.

Öte yandan, İsviçre'nin, Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin normalleşmesine ilişkin süreçte tarafsız bir şekilde kolaylaştırıcı rol oynadığı da unutulmamalıdır. Bu dönemde Calmy-Rey tarafından Ermeni meselesi ile bağlantılı olarak yapılan açıklamalarda, normalizasyon sürecine de atıfla, süreç çerçevesinde 1915 olaylarının ele alınması için bir tarihçiler alt komisyonu kurulmasının öngörüldüğü, esasen birçok siyasetçi tarafından konunun tarihçilere ait olduğunun belirtildiği ve sözkonusu mekanizmanın tam da bunu öngördüğü belirtilmiştir.

Bu arka plan ışığında, İsviçre Konfederasyon Başkanı ve Dışişleri Bakanı Micheline Calmy-Rey'in 26-27 Aralık 2011 tarihlerinde ülkemize yaptığı ziyaret tarafımızdan yapılan davet çerçevesinde gerçekleşmiştir. Adıgeçen, Konfederasyon Başkanlığı görevinin sona ereceği 31 Aralık 2011 tarihi öncesinde, 2011 yılı içinde ülkemizi ziyaret etme arzusunu dile getirmiş, kendisinin bu isteği, Türkiye ile Ermenistan arasındaki normalizasyon sürecinde üstlendiği öncü ve yapıcı rol ile Türkiye-İsviçre ilişkilerinin ilerletilmesi için gösterdiği çabalar gözönüne alınarak olumlu değerlendirilmiştir. Kaldı ki, Sayın Cumhurbaşkanımızın 25-26 Kasım 2010 tarihlerinde İsviçre'ye gerçekleştirdikleri devlet ziyaretinin ertesinde bu düzeyde ziyaret sırası esasen İsviçre tarafında bulunmaktaydı.

Öte yandan, 1915 olaylarına ilişkin soykırım iddiaları konusunda ise, bugüne kadar uluslararası alanda Ermenistan dışında birçok ülke tarafından bu iddialar çeşitli gerekçelerle gündemde tutulmaktadır. Özellikle, ABD ve Fransa'da bu iddialar aynı zamanda bir iç politika meselesi haline dönüşmüş olup, konu, bu ülkelerdeki etkin Ermeni lobisi tarafından Türkiye aleyhine istismar edilmektedir.

Tarafımızdan bu faaliyetlere karşı çok yönlü ve kararlı bir mücadele sergilenmektedir. Bu bağlamda ülkemizin tarihiyle yüzleşmekten kaçınmadığı, ancak geçmişin siyasi amaçlarla istismar edilmesine karşı olduğumuz ve 1915 olaylarına ilişkin ortak, adil bir hafızanın geliştirilmesine yönelik her türlü çabaya destek vereceğimiz vurgulanmaktadır. Ülkemiz aynı zamanda, Ermeni iddialarının bilimsel araştırma ve ifade özgürlüğünü kısıtlayıcı bir şekilde gündeme getirilmesine de her vesileyle karşı çıkmaktadır. Özellikle yurtdışında yaşayan vatandaşlarımız da büyük bir duyarlılıkla bu konudaki mücadelemize destek vermekte, bulundukları ülkelerde gerekli örgütlenmeleri hayata geçirerek aktif lobicilik faaliyetleri sürdürmektedirler.